

Učna ura s pomočjo e-gradiv

A Lesson With E-Materials

Jožica Mlakar Broder

OŠ Matije Valjavca Preddvor, Šolska ulica 9, Preddvor
jozica.mlakar-broder@guest.arnes.si

Povzetek

V 6. razredu smo pri pouku matematike poskusno uporabljali e-gradiva in ugotovili, da so zelo uporabna za utrjevanje in preverjanje znanja, za pridobivanje dodatnih informacij in za samostojno učenje. Učenci jih lahko uporabljajo tudi kot samostojno domače delo. Na roditeljskem sestanku sem starše povabila v računalniško učilnico in jim prikazala učno uro s pomočjo e-gradiv. Ponovili smo množenje in deljenje decimalnih števil, pridobljeno znanje pa nato preverili še s preverjanjem in kontrolno nalogo. Starši so bili nad takim načinom učenja navdušeni, saj so ugotovili, da je matematika lahko tudi zanimiva. Obljubili so, da bodo svoje otroke spodbujali k takemu načinu dela tudi doma – tako bodo čas, ki ga vsakodnevno preživijo pred računalnikom, koristno uporabili.

Ključne besede: e-gradiva, samostojno učenje, domače delo

Abstract

E-materials have been experimentally used in the 6th grade for learning and revision of maths, for gaining new information as well as for autonomous learning. The students can use e-materials as autonomous homework.

Learning with e-materials was introduced to parents on parent meeting. They were invited to the computer room where they revised multiplying and dividing decimal numbers, later they checked their knowledge with revision and test. Parents were impressed by such learning method. They found maths interesting to learn. They promised to encourage their children to use e-materials at home. Thus, the time spent on a computer would be more useful.

Keywords: e-materials, autonomous learning, homework

1 Uvod

Včasih so nas mame zjutraj pospremile v šolo z besedami: »Bodi priden, poslušaj, potrudi se in glej, da ne bo kakšnih neumnosti!« Danes naj bi bilo v šoli vse lepo, vsi bi bili prijazni, brez porazov in brez truda dosegali same lepe ocene. Učenci danes porabijo zelo malo časa za učenje, več pa ga namenijo sedenju pred računalnikom in televizorjem. Ob tem se mi je porodila misel, da bi to sedenje pred računalnikom lahko izkoristili za dodatno učenje matematike. Učenci so lani imeli izbiro, da so lahko reševali namesto redne domače naloge domače naloge s pomočjo e-um gradiva na temo, ki smo jo obravnavali v šoli, rešitve pa prinesli v pregled. S takim načinom sem učence želela motivirati, saj je pisanje domačih nalog zelo velik problem. E-um gradivo se je izkazalo kot dober pripomoček za delo na domu, še zlasti v primeru bolezni oziroma poškodbe roke.

Letos sem postala razredničarka učencem 6. razreda. Že na prvem roditeljskem sestanku sem starše seznaniła z mojimi opažanji, da učenci površno, nečitljivo in nenatančno zapisujejo snov in slabo obvladajo pošteevanko. Predlagala sem jim naj se z otroki ogledajo zanimivo stran na spletu, kjer lahko vadijo pošteevanko. Obravnavano snov najdejo na strani e-um, kjer so napisane razlage, primeri, vaje in dodatne naloge.

Med šolskim letom so me starši spraševali, kako naj otroku pomagajo pri učenju matematike. Porodila se mi je ideja, da bi pripravila roditeljski sestanek na temo uporabnosti e-um gradiv s pomočjo učne ure. Starši so sedli v šolske klopi v računalniški učilnici in se prelevili v učence. Najprej smo predelali snov iz množenja in deljenja decimalnih števil, saj je učencem ta snov delala velike preglavice. Skupaj smo snov še ponovili in rešili nekaj vaj. Starši so navdušeno sodelovali in nato sami sestavili preverjanje in kontrolno nalogo. Namesto, da bi doma sestavljali dodatne naloge, so lahko več časa namenili druženju. Na tak način lahko učenje postane zabava, igra in druženje.

Pred koncem leta sem izvedla anketo med starši in učenci.

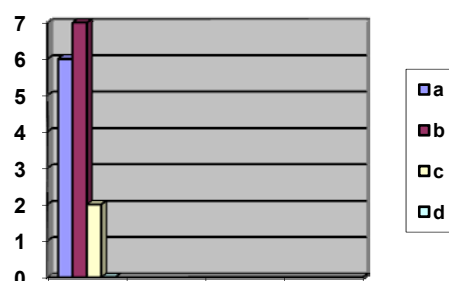
2 Anketa in interpretacija

Vzorec: 19 staršev 6. razreda

Anketa je bila izvedena po roditeljskem sestanku, razdelila sem jo vsem učencem v razredu, a mi je bilo vrnjenih le 19 anketnih listov.

Ali uporabljate računalnik?

- a) Zelo pogosto.
- b) Pogosto.
- c) Redko.
- d) Nikoli.

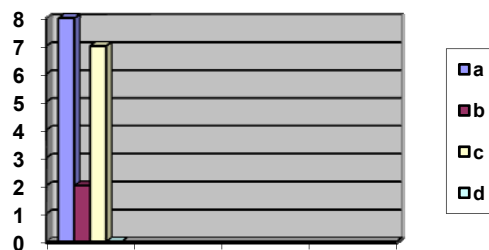

Graf 1: Pogostost uporabe računalnika

Anketa ni dala presenetljivih rezultatov, saj v današnjem času skoraj ni mogoče, da bi se izognili uporabi računalnika. Starši uporabljajo računalnik za iskanje podatkov pred potovanji, spremljajo vremensko napoved, poslujejo z banko ...

2. Kje uporabljate računalnik?

- a) Doma.
- b) V službi.
- c) Doma in v službi.
- d) Drugo _____.

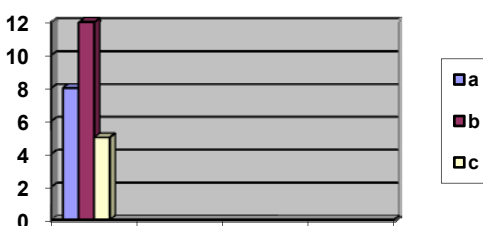

Graf 2: Uporaba računalnika doma, v službi, doma in v službi

Odgovori na vprašanje so me presenetili. Pričakovala sem, da več staršev uporablja računalnik doma in v službi. Živimo na podeželju in veliko staršev se ukvarja s kmetovanjem in jim je to poklic, zato uporabljajo računalnik samo doma.

3. S kakšnim namenom uporabljate računalnik?

- a) Za branje e-pošte.
- b) Za pridobivanje podatkov.
- c) Drugo _____.

Graf 3: Namen uporabe računalnika

Štirje starši so navedli, da uporabljajo računalnik za vse zgoraj naštet, za tekoče poslovanje, v službi, za komuniciranje in za opravljanje dela. Starši še vedno raje uporabljajo telefon, kot pa komunicirajo preko elektronske pošte in računalnik uporabljajo le za iskanje podatkov.

4. Ali tudi Vaš otrok uporablja računalnik?

- a) Zelo pogosto.
- Pogosto.
- Redko.
- Nikoli.

Graf 4: Uporaba računalnika otrok

Rezultati ankete so bili presenetljivi, ker so mi učenci na razredni uri zaupali, da prosti čas pogosto preživljajo pred računalnikom. Starši so anketo izpolnjevali v mesecu maju, v tem času pa učenci prosti čas raje preživljajo zunaj.

5. S kakšnim namenom Vaš otrok uporablja računalnik?

- a) Samo za potrebe šole (za seminarske in raziskovalne naloge, učenje ...).
- b) Za komunikacijo s prijatelji.
- c) Za igranje različnih iger.
- d) Drugo _____.

Graf 5: Namen uporabe računalnika otrok

V devetletni osnovni šoli je veliko samostojnega dela, raziskovanja in iskanja podatkov, zato odgovor staršev ni presenetljiv. Skoraj enako ga uporabljajo tudi za komuniciranje s prijatelji. Učenci pravijo da ga več uporabljajo za igranje igrice (to velja predvsem za fante).

6. Ali ste že prej poznali e-um gradiva?

- a) Da (6)
- b) Ne (9)

Odgovor me je presenetil, saj semučencem to stran že predstavila in jim tudi svetovala naj stran predstavijo staršem in skupaj rešijo nekaj primerov. Na prvem roditeljskem sestanku sem staršem svetovala, naj skupaj z otroki obravnavano snov vadijo na e-um spletni strani.

7. Na kakšen način se vam zdi ta program uporaben?

- a) Kot pripomoček za dodatno učenje.
- b) Lahko bi nadomestil učitelja v primeru odsotnosti otroka v šoli.
- c) Kot priprava pred kontrolno nalogo (dodatno preverjanje).
- d) Ni uporaben.
- e) Drugo _____.

Graf 6: Uporabnost e-um gradiv

Pri matematiki je iz leta v leto večji problem zapisovanje snovi in postopkov, poleg branja in uporabe poštevanke, zato me izbira odgovora ne preseneča. Starši so bili na roditeljskem sestanku navdušeni nad uporabnostjo te strani in bili mnenja, da je uporabna za utrjevanje in ponavljanje oz. preverjanje pred kontrolno nalogo.

Ali imate v zvezi z uporabo računalnika ali uporabo e-um gradiv pri pouku oziroma doma kakšne predloge?

Moji predlogi (zanimivosti, mnenje) so:

- nič,
- več dela z računalnikom,
- predmet računalništvo bi moral biti že v 5. razredu,
- gradiva se mi zdijo primerna in zanimiva za dodatno učenje, vsekakor pa ne za vsakdanje učenje in uporabo v šoli,
- za popestritev pouka da, za edini način učenja ne,
- ljudje smo socialna bitja in z uporabo računalnika ne znamo več komunicirati med seboj (osebna komunikacija).

3 Anketa in interpretacija

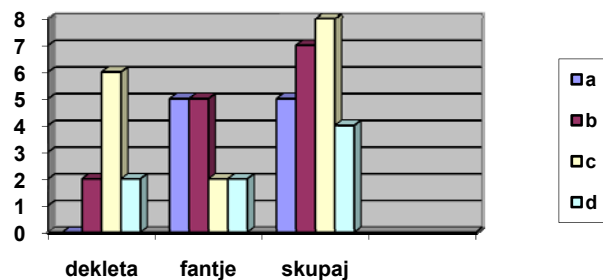
Vzorec: 24 učencev 6. razreda

1. Ali imaš doma računalnik?

Anketa je pokazala, da imajo vsi učenci doma možnost uporabe računalnika z internetom.

2. Koliko ur na dan uporabljaš računalnik?

- Do 0,5 ure.
- Od 0,5 do 1 ure.
- Od 1 ure do 2 uri.
- Več kot 2 uri.

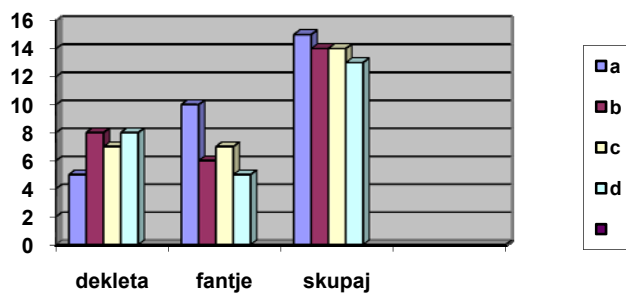
Graf 7: Uporaba računalnika pri dekletih, fantih in skupaj 6. razred

V 6. razredu dekleta uporabljajo računalnik več časa kot fantje. Fantje ga uporabljajo v večini manj kot pol ure oz. od pol do ene ure. Dva učenca uporabljata računalnik v zimskem času največ tri ure oz. več kot dve uri.

Glede na to da živimo na podeželju, je čas, ki ga preživijo pred računalnikom, sorazmerno majhen. Glede na lansko anketo se je uporaba pri dekletih povečala. Fantje v 6. razredu letos uporabljajo računalnik manj časa kot lani učenci v 8. in 9. razredu.

3. V kakšne namene najpogosteje uporabljaš računalnik?

- Za igranje igrice.
- Za šolske potrebe.
- Za brskanje po internetu.
- Drugo _____.

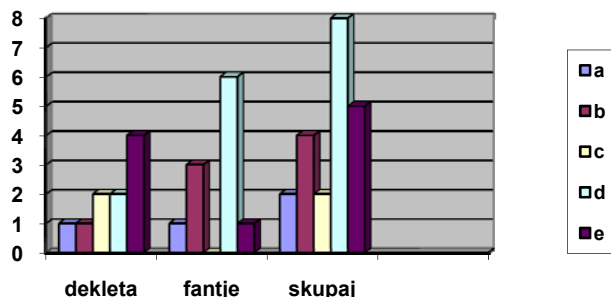

Graf 8: Najpogostejša uporaba pri dekletih, fantih in skupaj 6. razred

V 6. razredu dekleta najpogosteje uporabljajo računalnik za šolske potrebe, za brskanje po internetu in poslušanje glasbe, gledanje filmov in za pogovarjanje s prijatelji. Fantje najraje igrajo igrice, šele nato ga uporabljajo za šolske potrebe. Enakovredno pa računalnik uporabljajo za brskanje po spletu.

4. Kako pogosto obiščeš stran www.e-um.si?

- Vsak dan.
- 1-krat tedensko.
- 1-krat mesečno.
- Nikoli.
- Drugo (napiši) _____.

Graf 9: Pogostost obiskov strani www.e-um.si

Odgovori na vprašanje so me presenetili, saj sem učencem in staršem že na začetku šolskega leta predlagala dodatne vaje na tej strani. Pričakovala sem, da so si to stran ogledali vsi učenci. Večina fantov te strani ni obiskala nikoli. Dekleta pa so stran obiskavle:

- pred kontrolno nalogo,
- večkrat na teden,
- vsak drugi dan,
- skoraj vsak dan,
- velikokrat.

5. Ali se ti zdijo gradiva uporabna?

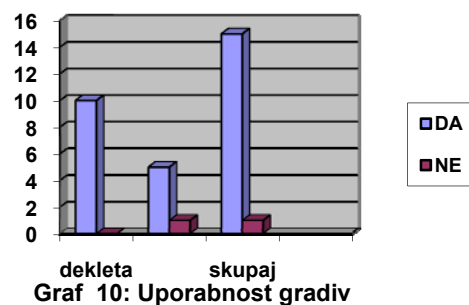
DA

NE

Učencem se zdijo gradiva uporabna, le enemu učencu ne.

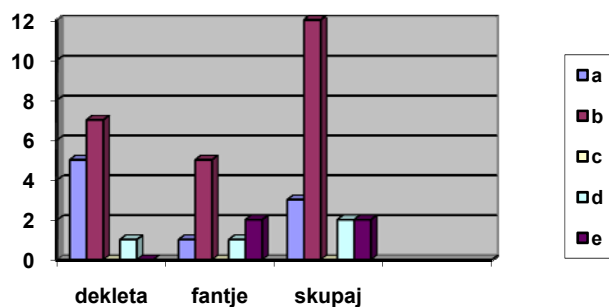
Razmišljanja učencev o uporabnosti gradiv:

- tako se več naučijo in je bolj zabavno,
- prikazani so rešeni primeri,
- razlagi sledijo še naloge in dodatne vaje,
- veliko je napisanega in snov je dobro razložena,
- ni jim treba pisati na roke in s tem porabijo manj časa,
- veliko je podatkov, formul in različnih razlag, zato se lahko veliko naučijo.

6. Na predlog učitelja si uporabil to stran za:

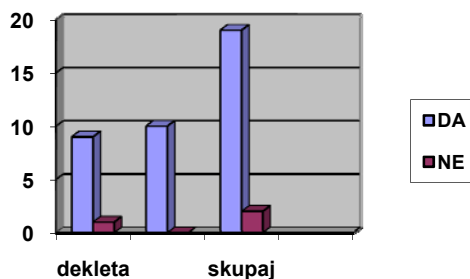
- a) Preverjanje,
- b) utrjevanje,
- c) reševanje domačih nalog,
- d) pridobivanje dodatnih informacij,
- e) drugo _____.

Graf 11: Uporabnost strani pri dekletih, fantih in skupaj 6. razred

Učenci menijo, da jim uporabljanje strani pomaga pri pridobivanju znanja in utrjevanju. Tudi lani so bili v 8. razredu enakega mnenja, čeprav so gradiva uporabljali tudi za pridobivanje dodatnih informacij.

7. Ali si želiš, da bi pri pouku matematike večkrat uporabljali računalnik in splet?

Graf 12: Uporabnost računalnika in spleta pri dekletih, fantih in skupaj 6. razred

Na vprašanje, zakaj bi želeli večkrat uporabljati računalnik in splet, so učenci odgovarjali:

- ker je dobro spremeniti način učenja,
- tako učenje je zanimivo in poučno,
- ker se veliko (dosti) naučiš in je vse podrobno razloženo,
- ker je veliko vaj,
- ker po rešeni nalogi takoj vidiš pravilnost odgovora,
- ker bi bilo bolj zanimivo in bi imel rajši matematiko,
- ker ti ni treba pisati na roke in je zato bolj zabavno,
- ker menim, da bi se z računalnikom bolje naučil,
- ker bi bolje sodeloval in bi bile ure bolj zanimive,
- z računalnikom bi se zagotovo raje učil in več naučil,
- na računalniku je vse preprosteje in bolj zanimivo.

4 Zaključek

Uporaba različnih tehnologij se je tako razširila, da se nekateri pritožujejo nad dolgočasjem in slabšimi ocenami. Ugotovitve kažejo, da ima vse več otrok v svoji sobi televizor in računalnik z dostopom do spleta, saj naj bi bil le-ta nujen pripomoček za učenje, vendar ga v ta namen uporabljajo zelo malo časa.

Starši vse pogosteje izgubljajo nadzor nad dogajanjem ter uporabo spleta in postajajo žrtve do take mere, da ne znajo in ne morejo otroku postaviti omejitev.

Učno uro v računalniški učilnici so starši pohvalili, ker so pridobili nove izkušnje na področju uporabe računalnika in bodo zato lažje sodelovali z otroki in ta čas koristno porabili. Starši menijo, da je občasno učenje s pomočjo računalnika zelo dobro, zanimivo in razgibano. Računalnik pa ni primeren za vsakdajše učenje in redno uporabo v šoli, ampak naj bo le pripomoček za dodatno učenje.

Ljudje smo socialna bitja in potrebujemo osebno komunikacijo.

Literatura

Spletni učni portal E-um (online). MŠŠ, 2007. Dostopno na: <http://www.e-um.si/>, (v uporabi od septembra do maja).

Zbornik 12. mednarodne multikonference (16. oktober 2009), Vzgoja in izobraževanje v informacijski družbi str. 45. Jožica Mlakar Broder, Uporaba e-gradiv za učenje doma in na domu.